

«Глас Црногорца», савремени орган Краљевине Црне Горе, налази у Београду, према савременој потреби. — Преплатата, на шест месеци, износи: три франка за француску, шест франка за друге земље. — Адреса за све што се тиче листа: Journal officiel du Monténégro, Neuilly-sur-Seine, rue Ancelle (France).

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

LA VOIX DU

MONTÉNÉGRIN

Journal officiel du Royaume de Monténégro

paraissant actuellement à Neuilly-sur-Seine (France).

НЕЈИ код Париза, 14. фебруара 1918.

NEUILLY-sur-SEINE, le 27 Février 1918

La Voix du Monténégro (Glasce Tsernogorica) paraît suivant les exigences du service. — On s'abonne au bureau du Journal officiel du Monténégro, à Neuilly-sur-Seine, rue Ancelle (France).

Prix de l'abonnement pour six mois: Pour la France: 3 fr. Pour l'Étranger: 6 fr.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Неји код Париза, 8. (21.) фебр. 1918.

Мађарски лист «Az Est», познат са својега непријатељскога расположења према Словенима, недавно је објавио тенденциозну вијест, коју је исповида непријатељска и неутрална штампа: да је у Црној Гори извршена велика продаја шума. Псти лист дрско тврди да је „у једном дијелу тих шума, заинтересован и Црногорски двор“.

Црногорска Влада најодлучније опривава да је то аустроугарско трговачко познато Краљевском Двору и Краљевској Влади, и, с погледом на то, сматра за потребно изјавити да, какве год биле те трговачке погодбе у које се упуштају власти аустроугарске, а које се тичу државних имовина или имовине Двора Црногорског, оне немају никакве законите основа и да не представљају никакву друго до једну нову повреду како општега права тако и приватне имовине.

Neuilly-sur-Seine, le 21 février 1918

Le journal «Az Est», connu pour ses sentiments hostiles envers les Slaves, a publié récemment une information tendancieuse, reproduite par la presse ennemie et neutre, selon laquelle une grande vente de forêts aurait été effectuée au Monténégro. La feuille magyare insinuait que «la Cour Monténégrine est intéressée à une partie de ces forêts».

Le Gouvernement Monténégrin dément de la manière la plus formelle que ces arrangements austro-hongrois soient connus de la Cour Royale et du Gouvernement Royal, et, à ce propos, il croit devoir déclarer que, quelles que soient les transactions auxquelles les autorités autrichiennes se livreraient à l'égard des domaines de l'Etat ou des propriétés de la Cour du Monténégro, elles ne porteraient aucun caractère légal et ne représenteraient qu'une nouvelle violation tant du droit des gens que de la propriété privée.

НЕЈИ, 9 (22.) фебруара 1918.

Из непријатељског извора пуштена је једна нова клевета противу службених представника Црне Горе.

Будимпештански мађарски лист Az Est («Вечер»), познат још из раније са своје кампање противу двију српских Краљевина, дошло је потонјих дана некакво саопштење о тобожњој продаји шума у Црној Гори у вриједности од 60 до 70 милиона круна. У саопштењу се тврди да је трансакција извршена преко неутралних земаља, и да је у ту трговину умijeшан и црногорског Двор. «Црногорски двор је заинтересован у једном дијелу тих шума», вели се ту. Клевета, наравно, не би имала жељени ефект, кад се њоме не би дотакли и црногорског Двора! То јој је, изгледа, и једина сврха. — И зашета, неки листови ижељно су се дочекали те лажне вијести и одмах ју искористили у својој нечасној кампањи противу званичних представника Црне Горе.

Истина је, да су у 1913., дакле још прије овога великога рата, црњени покушаји да се у Црну Гору доведу стручњаци из иностранства за процјену и експлоатацију шума,

и за увођење ратних економских и индустријских предузећа. То је било одмах по срећном свршетку балканског рата, из којег је Црна Гора изашла увећана новим крајевима, богатим шумама. Долазиле су понуде са више страна, па и са омиљех, које су сада са нама у рату Сасвијем природно, биле су узимане у обзир, али ништа није било ни уговорено, ни дефинитивно свршено. Европски рат то је све прекинуо. Од тада је Црна Гора имала преча посла: оруђем бранити своју самосталност, угрожену и, на посљетку, привремено уништеноу од Централних Царевина; а не, да се бави о економско-индустријским питањима.

Одвратна је клевета да су са знањем мјеродавних представника Црне Горе, по објави Европског рата вођени ма с ким преговори о продаји црногорских шума. По црногорском закону, ни појединци, ни општина, не могу странцу продати шуму без знања и одобрења Кр. Владе. Црногорској Влади и црногорском Двору апсолутно ништа није познато о ономе што је саопшћено будимпештански мађарски лист. Можда је непријатељ, сином ошваца у покореној земљи, зашто чинио на своју руку. (А највероватније, била је, да се јави тада у ствари, нама ништа, само тенденција да се нанесе штета угледу представника Црне Горе овдје код Савезника, наших заштитника.) Да није, случајно, ова клевета нашим мрачним каналом убачена у непријатељску штампу, да би отуда, преко непријатељског земљишта, са јачим успесом могла бити враћена у Савезничко јавно мишљење? Противници суверенитета Црне Горе способни су и за такве византинизме.

Neuilly-sur-Seine, le 22 février 1918

De source ennemie, une nouvelle calomnie a été lancée contre les représentants officiels du Monténégro.

Le journal hongrois de Budapest «Az Est» (Le Soir), depuis longtemps connu pour ses campagnes contre les deux royaumes serbes; vient de donner une information sur une prétendue vente de forêts au Monténégro et dont la valeur est évaluée de 60 à 70 millions de couronnes. Ce journal prétend que la transaction a été faite dans un pays neutre et que la Cour de Monténégro n'est pas étrangère à ce marché. Évidemment la colonne n'aurait pas l'effet voulu si l'on n'y touchait pas à la Cour Monténégrine! C'est là, évidemment, l'unique but de cette information mensongère qui a fait immédiatement le jeu d'une certaine presse, qui se fait ainsi l'écho des sonneries de cloches ennemis.

Voilà sur quoi l'air en a été composé:

En 1913, c'est-à-dire avant cette grande guerre, il avait été question de concéder l'exploitation de ces forêts à des sociétés industrielles, et à cet effet l'on avait fait venir au Monténégro des techniciens de l'étranger pour évaluer l'importance de ces richesses économiques. Les offres affluèrent de tous côtés, même de ceux qui sont à présent en guerre

avec nous. Tout naturellement elles furent plus ou moins prises en considération, mais rien ne fut conclu définitivement. La guerre européenne coupa court à tout projet. Depuis lors le Monténégro eut en face de lui le grave problème qui consistait à défendre son indépendance menacée et finalement violée temporairement par les Puissances Centrales. Ce ne sont certes pas des questions économiques et industrielles qui ont pu être depuis lors à l'ordre du jour.

La calomnie est odieuse qui consiste à prétendre que des pourparlers quelconques aient eu lieu pendant la guerre actuelle, et cela à la connaissance des représentants autorisés du Monténégro, aux fins de procéder à la vente de nos forêts. Suivant la loi en vigueur dans notre pays, une commune, ou même un particulier, ne peuvent vendre une forêt à un étranger sans l'assentiment du Gouvernement.

Ce que contient l'information du journal hongrois est totalement inconnu au Gouvernement et à la Cour de Monténégro. Il est possible que l'ennemi ait agi à sa guise contre la loi du Pays en occupateur peu scrupuleux des propriétés d'autrui sans exclure l'intention de calomnier encore une fois et de nuire au prestige du Monténégro et de la Cour Royale auprès des Gouvernements Alliés, qui, en conséquence, en sont avertis. Mais qui sait si la calomnie en question n'avait pas été préalablement infiltrée dans la presse ennemie par une voie détournée dans l'espoir qu'elle en reviendrait plus impressionnante pour l'opinion publique. Les adversaires de la Souveraineté du Monténégro sont capables de tels machiavélismes.

Erratum — Dans le dernier numéro de notre journal s'est glissée une faute d'imprimerie dans l'article de fond en langue française, 1-ère colonne. Au début du 3-e alinéa: „Or sur le principe de cette question...“ il faut ajouter les deux mots omis: „de l'union“.

ВИЈЕСТИ И НОВОСТИ

Министарство Просвете Краљевине Италије, ослободило је наше ђаке, који се налазе у Италији, од плаћања универзитетских такса.

Племенит дар. Г. Карло Мејер упутно је, преко Краљевске Владе, 5000 франка на добротворне сврхе. Ријечено је да се та сума употребити на помоћ црногорским ђацима, који се налазе у заточењу. Племенитом Американцу нека је и овим путем изречена благодарност на великодушном дару.

Нови календар у Русији. — Данашње власти у Русији одлучиле су да одовогодишњег 14. фебруара уведу грегоријански календар, којим ће се наједначити са осталим државама католичким и протестантским. Према том, одмах послије 31. јануара настао је 14. фебруар. Све обвезе и наређења која су се имала обавити 1. фебруара носе датум 14. фебруара; а све обвезе између 1. фебруара и 1. јула, по старом календару, продужиће се за тридесет дана. Од 1. јула сваки датум сматраће се као по новом календару. — Све мјесечне плате исплатиће се 28. фебруара, по одбитку 13 тридесетина.

Крволосттво. Јављају нам да сарајевски немачки лист Sarajewoer Tagblatt од 12. јануара саопштава ову неvjероватно грозну вијест:

»Данас у 10 сати прије подне изречена је пресуда у процесу противу породице Камиковића. Д-р Предраг Камиковић и његова мајка, Стоја Камиковићка, осуђени су на смрт на вјешалима због злочинства велеиздаје. Најприје има бити објешен Предраг, затим мајка му«.

О Јашу Томићу, чувеном народњаку српском, јавља један поштански лист:

»Мађарски лист Ujvideki Hirlap који налази у Новом Саду, јавља да се 60-годишњи Јашо Томић, бивши уредник српског листа «Застава», вратио са својом женом у Нови Сад, пошто је одсуствовао од почетка рата. Томић је рекао једном новинару да је од ове три и по године провео у татарици 12 мјесеца, а све остало вријеме био интерниран, заједно са женом. Вели, да ништа зна за што је бачен у татарицу, нити зашто је био интерниран, нити зашто је сада ослобођен. Да је био крив, требало би досад да је већ објешен. У материјалном погледу, Томић је потпуно упропашћен. Намјерава сарађивати на неком жепском листу који је његова жена издавала прије рата и који сад поново намјерава издавати«.

Цио српски народ зна, зашто је Томић био затворен!.. Зато што већ 40 година проповиједа и војује за право и слободу свога народа, а Мађари, највише душмани Српства, хоће да слома и униште све оне најбоље синове тога народа, међу којима Томић заузима једно од првих мјеста.

Лична вијест. Госпођица Милена Ђурашковића положила је с успјехом докторат медицине женевског универзитета. Честитамо првој Црногорки која је постигла овај високи научни степен.

Државни Календар. — Услед разних тешкоћа којима су, у данашње вријеме, изложени сви издавачки и штампарски послови, морао је наш Државни Календар закаснијети. Како су све сметње отклонене, то ће књига моћи кроз неколико дана изићи из штампе. Осим календарског дијела и државнога шематизма, календар ће допјети велик број чланака књижевне садржине и до тридесет слика.

Претплату и поруџбе треба слати на адресу: Ministère de l'Instruction publique de Monténégro, Neuilly-sur-Seine, rue Ancelle (France).

† **Риста Вукановић**, чувени српски сликар, професор у школи сликарих вјештина у Београду, преминуо је ових дана у Паризу, у 44 својој години. Био је оснивач «Ладе», великога удружења југословенских умјетника. Међу његовим сликама, од којих су неке биле изложене и у француским салонима, најчувенија је она у којој је приказао три дјете, православну, католичку и муслиманску. — Бјеше цијела вијека поштом човек, миран и марљив радник и добар родољуб. Вјечан му помен.

† **Велимир Дабановић**, погинуо је у служби француске авијатике 17. фебруара о. г. Велимир бјеше родом из Бара, једини син капетана Василија Дабановића, управника царинарнице. Свршио је трговачко-техничку школу и стојао му је отворено поље да бира угодан и миран живот, али племенитом младићу милије бјеше жртвовати своју младост за велику и узвишену идеју слободе и права народног. Лака му била земља племенитог народа француског а међу њима вјечан му помен.

ИЗ СТРАНЕ ШТАМПЕ

Предавање у Риму о Црној Гори. 20. фебруара — тако нам јављају из Рима — приредило је друштво *Unione Storia ed Arte* у Колосеуму веома занимљиво предавање о нашој домовини. Госп. Хилкен-Ферари најпрвије је у кратком опису тешке економске и војне прилике у којима се налазио црногорски народ за пријеме великог рата, затим је напоменуо услуге које је црногорска војска указала Савезницима и жртве које је дала али јуначка земља подијела да би се одупрла најезди непријатељској. Говорник је доказао да се црногорска војска јуначки борила до потпуног часа и да јој је пошло за руком да непријатеља сузбуди и задржава све док земљиште Србије није било коначно заузето и док чланови краљевске српске породице са краљевског српског платом и војском нијесу слободно одступили преко Црне Горе; као и то, да Црногорцима није било могуће одбранити Ловћен јер на њему није било топова ни ратног материјала.

Затим је веома симпатично говорио о јуначкој војсци црногорској г. Евгеније Бођано, а после је нека изречено г. професор Артиоли неколико ријечи о историјској улози коју је Црна Гора играла на Балкану.

Истом приликом је г-ђа. Анита Ферари наговорила веома лијепу смислену пресму, посвећену Црногорцима, коју ћемо, у наредном броју, допјети у српском преводу.

Предавању је присуствовао велики број најодличније римске публике међу којом бјеше министара, секретара народних посланика и дописника свих великих листова италијанских.

Читамо у римском листу **POPOLO ROMANO** од 11. фебруара:

Веома одабрана публика присуствовала је синоћној конференцији у дворани Ексцелзиора, коју је, под покровитељством Друштва за политичке и колонијалне студије, приредио др. Бођано. Предмет конференције је био: *Историјска истина о савезничкој Црној Гори*.

Конференцију је имао отворити веома угледни народни посланик, г. Луцати, али у потоњем часу, спријечен болешћу, морао је одустати од тога.

Госпођица Лабриола одржала је кратак говор у коме је славила Црну Гору, ожалостиву и заузету, али не побијеђену. Њене ријечи су прихваћене живим одобравањем.

Затим је прочитано писмо господина Луцатија:

»Стане мога здравља не допушта ми да изађем из куће, али веома срдечно поздравља мале државице, припремено заузетим од наших заједничких непријатеља.

Румунији, Србији, Црној Гори, Грчкој, које ће историјска правда убрзо успоставити као слободне земље, дужност је да створе братску заједницу за општу одбрану, и да се узajамно помажу. Мале народности пријатељски додирују и велике. Оне, шта више, заслужују особито поштовање.

Над човјек помисли на то, да су уједињени балкански народи побијеђили Турску, и да се после тога нијесу својом побједом умјели користити онако као што су се знали одупирати њој, душа се у човјека сепина, апајући каквом свирепом радомњу њихове међусобне неспоразуме искоришћавају империјалистичке државе које би хтјеле (али им то неће поћи за руком) да отму хегемонију цијелог свијета. Неће то постћи, докле год буде трајао вјерни савез Енглеске, Француске и Италије.

Нека мале државе искрено пошере своју судбину оном ослободилачком савезу, и нека им је ваља на уму примјер мушкетичке Белгије, чијим се суграђанима бјежају сви слободни људи цијелог свијета.

Одушевљено одобравање пропратило је читање овога поздравног писма.

Затим је узео ријеч г. др. Бођано, уз највишу пажњу слушаца, одржао своје предавање.

Пошто је нагласио историјско право Црне Горе, изложио је стварне услове који су претходили, пратили и слиједили њеном наду.

»Уочи великог рата војничко стање Црне Горе било је веома лоше: мало топова, добивених из Италије и Русије, недовољна муниција и неупотребљиви топови старог Круповог калибра, отети још од Турака. Војска, махом без униформе и без обуке, налазила се у премаленом броју, и то, под командом незнатног броја официра, од којих велики дио бјеше непогибао у балканским ратовима.

Одмах иза сарајевског атентата, аустријска дипломатија је предвиђала комуникације са Србијом и удвостручила своју пажњу и обузетост према Црној Гори.

Пошто је у кратку показао знатну помоћ коју је указала црногорска војска савезничкој ствари, говорник говори о блокаде црногорске обале и о наду Ловћена.

»Аустријска војска, под командом фелдмаршала Вебер-Вебенау-а, имала је 480 топова и 50.000 људи: Аустријанаца, Босанаца, Румуна и Мађара; 4 оклопнице типа «Монарх»; 3 кретајнице; 12 торпединара и 4 сумарена. — Браниоци Ловћена имађаху тек до 5000 људи, међу којима бјеше и једна чета колонијалне цјенадије француске, и то бјеше једини представници Савезничке помоћи у овој голомој одбрани на малој Црној Гори...»

Говорник мотивише услове који су краља Никола, и против његове воље, приморали да упути телеграм Франци Јосифу и да понуди пријатељство. Затим појашњава историјску посланицу Јосифа који је 17. октобра 1917. г. кудно министра Софија због симпатичног му поштомца према несебичној али јуначкој земљи. Пошто је показао какве су, у истину, биле аустријске походе, ушћене Црној Гори 18. јануара 1916., он наводи ријечи службеног београдског *Korrespondenz-Bureau* од 4. фебруара 1916.: »Новине тврде да, на добро обавијештеност извора знају, да преговори о миру с Црном Гором још нијесу започели, али да ће започети само у том случају ако фактори, који су остали у Црној Гори, могу показати пуномоћност која ће доказати да су они заиста овлашћени да преговарају са командом аустријске војске. Пошто личности, које су у земљи остале, немају таквих пуномоћја, то засада не може бити говора о преговарању за мир».

Говорећи о Београдском пакту, о односима Србије и Црне Горе, и о новим проблемима будуће Југославије, говорник излаже, како је Црна Гора имала вјековну сталну своју традицију у корист ослобођења свих Срба предената.

»Нова Црна Гора, рестаурисана у својим природним границама, између двије велике долине Неретве и Дрине, има бити везујући прстен у животу српско-латинском.

Црна Гора не треба да преживљаје ову европску трагедију као проста фигура у политичком животу будућег Балкана, као што би то хтјеле Централне Силе.

За Италију није довољно да држи у рукама гласовите кључе Јадранског Мора, у Ватони. Нова Италија мора тежити за једном највишом функцијом, а не да буде прост вратар тога мора».

Говорник је завршио овим ријечима:

»Најскромнијем и најдемократскијем владоцу, који дичи Европу, Краљу Николи, храбром војнику, који је ласкају непријатељском претпоставио поноситу усамљеност и муке изгнанца, велике силе ће најпослије вратити не само његову

краљевину, као што то јединодушно захтијева израз воље његова народа, него и почаст коју заслужује величина и искреност његових жртава. Овај владар, достојан заједничких и далеких легендарних времена, неће, као што се то мислило, напути другаче, но наоружан цијелокунним својим оклоном и оружјем. Само тако, несавладан и непобијеђен, он ће своје име оставити историји».

При завршетку говора, говорник је бурно поздрављен и многи слушаоци одушевљено су му честитали.

Друштву, које је приредило конференцију, стигли су многобројни писмени поздрав, од којих поштомом писмо председника Владе. Сједишци су између осталих присуствовали: министар Сави, државни секретари Морпурго и Тецо, генерал Спекел и Ферари од Кавалерије, сенатор Апаратоне, и велики број најотменијег женског свијета.

Угледни париски часопис **La Revue Contemporaine** у свом најновијем броју доноси под насловом **Montenegro, son rôle dans cette guerre** темељито написан чланак из пера нашег сарадника г. Владимира Ђ. Поповића. Писац тумачи француској јавности улогу и циљеве које је Црна Гора имала у овоме рату.

Стране агенције прештампале су, под насловом **„Un echo douloureux du Monténégro“** вијест из прошлог броја Гласа Црногорца о несебичној породици Црногорца Стевана Ковачевића, који је, тешко болан у француској, недавно примио пријас са Грехова да су му дома помрли и изгинули сви шест брата и породице њм.

СЛУЖБЕНИ ОГЛАСИ

ОГЛАС

26. јануара 1918. у 1 сат по подне умрла је у Марсељу, у свом стану 15, boulevard Tressemanes, Анита удовица Бојовић, старе 65 година, родом из Рогатице у Босни. Сахрањена је 27. јануара 1918. у гробу сата по подне у гробљу (Cimetière du Canet) у одјељењу 1, реду 5, у гробу 17.

Број 18.
Пори код Париза.
7. (20.) фебруара 1918.

Из Кр. Министарства Правде

ОБЈАВА

Траже се два ђака који ће изучавати у Паризу словослагачки посао.

Док уче посао, добијаће помоћ (стипендију) од Кр. Владе; над изуче и положије словослагачки испит, добиће службу.

Пријенствено право имаће они који су већ учили исти посао, и они који су учили гимназију или реалку.

Понуде се шаљу Министарству Финансија.

Бр. 653
Пори код Париза.
3. (17.) фебруара 1918.

Из канцеларије

Кр. Министарства Финансија

Поштанско-телеграфско Одјељење кр. Министарства Грађевина даје на знање да су у поштајску станицу стигле поштомске адресоване на имена, набројана у овом списку. — Сви именовани могу своје поштомске примити лично, или јавити се (на адресу *Département des Postes du Montenegro, Neuilly-s-Seine, rue Ancelle*) и нека да им се поштомске поштом на њихову адресу, на њм се спровести.

Препоручена писма:

Гомеш Видак, Ковачевић Милан, Диповина Васо, Мијовић Ђуро, Милошевић Саво, Милутиновић Ђуро, Мрваљевић Андрија, Стајинић Марко, Татар Ђуро.

Проста писма и дописнице:

Анђушић Васо, Ђимовић Ђојимир, Вабић Ђијовић, Баровић Н., Басекић Ђукашин, Бојовић Јанко, Бошковић Јово, Бошковић Никола, Брајовић Милета,

Булајић Радојко, Ванашевић Петар, Вркић Марко, Беговић Саво, Бабовић Милета, Бајковић Стево, Бојовић Бојо.

Винијевац Раде, Војиновић Богдан, Војиновић Михајло, Вукадиновић Ђоко, Вукмановић Митар, Вукотић Радомир, Вуксановић Благо, Вучић Драгана, Вујошевић Стеван, Видовић Јошо, Вучинић Раде, Вукмановић Саво, Вукчевић Душан, Вукмановић Митар.

Гавриловић Гавро, Гуровић Рако, Густица Марко, Гулић Стеван.

Димитријевић Никола, Дојкић Петар, Дабановић Велимир, Донковић Душан, Дрепак Тодор, Дрецућ Никола, Дурковић Михајло, Дурковић Вукајло, Девила Вукосав, Даничић Милена.

Елеа Аћим.

Ђуричић Мато, Ђукић Владимир, Ђуриновић Јован, Ђукић Панто, Ђокић М. В., Ђуровић Рако, Ђорџић Радосав, Ђуришић Јошо.

Зед Нво, Зед Милош Думов.

Ивановић Богдан.

Јанковић Милеасав, Јокић Стеван, Јовановић Васил, Јовановић Дра, Јовановић Радо, Јакић Јово, Јовановић Милан, Јанковић М.

Каран Мора, Која Михајло, Комненовић Неро, Копривица Драго, Ковачевић Мирко, Кочовић Тодор, Кривокашић Ђорђе, Кривокашић Јоко, Кривић Милан, Курфирет Бранко, Кривић Милутић, Кривић Никола, Коштовић Ј.

Лазар М., Лазовић Митар, Лазовић Милија, Лопчић Нво Митров, Лукачевић Стеван.

Марковић Ј., Матијевић Мато, Мартиновић Ђубица, Матијевић Аћим, Машапов Нико, Моравац Христов, Мијатовић Шоро, Миловаковић Даринка, Миловић Јако, Марин Симо, Мирковић Боја, Миловић Видак, Мијач Нво.

Никашевић Крето, Никшић Душан, Никшић Петар, Новаковић Бошко, Капет, Обреновић Новица.

Павић Вукман, Пенукић Панто, Павловић Војвода, Пејовић Јован А., Перковић Нико, Петровић Даница, Петровић Зорка, Петровић Никола, Поповић Благо, Поповић Марко, Перовић Радојила, Пејовић Никола, Почек Перина.

Радовић Ђубо, Јово, Раде, Ђуро, Радуловић Мило, Радуловић Спасоје, Рачић Пушина, Радовић Миленија, Радовић Мило, Радовић Станко, Рајовић Илија, Росић Дара, Рабиновић С., Рајновић Спасоје, Радуловић Ђорђе, Радуловић Јагош, Речић Радоје, Радовић Ђорђе, Радуловић Крето.

Суботић Раде, Суботић Милан, Сушић Бошко, Степановић Марко, Стојановић Анка, Стојановић Никола, Спасојевић Јанко, Славнић Стеван, Савовић Никола, Савићевић Милан, Савовић Илија.

Туровић Степан.

Ћетковић Ристо.

Фомин Светозар, Филотић Ђубомир.

Церовић Душан.

Царевић Петар.

Шаклић Ристо, Шавулић Јеврем, Шобајић Владимир др., Штекић Ката, Шофранца Душан, Шенановић Ђорђе, Шурбатовић студент.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Велики пикијерски пуковник г. Ернест Митар, члан Друштва историјских наука, и Друштва Социологије у Паризу, издаје дјело

LE DESTIN DE L'ALLEMAGNE d'après le Déterminisme historique

Оцењујући дјело истог писца, *«Une loi historique»*, Ревизија историјских наука овако се изразила о њему: »Над једно дјело наведе читаоца да размисли о тако крупним проблемима као што је евентуална Конституција моралних наука, и будућност Француске, која су оба проблема нећа у велико што на први поглед изгледа, — ма да нијесу у складу са службеним идејама — онда то дјело заслужује свакоје високо поштовање; можда баш и стога што је писац имао довољно храбрости да их искаже. Још и више: симпатија француске критике му мора бити тим више наклонена што је г. Митар Белгијанац и што његова књига, доклекле значи ступање његова народа у француску науку, исто као што је некада дјело Метерленкова значило улазак Белгије у нашу литературу».

Преплату до 1. априла 1918. прима г. професор Нико Ђубица, чиниоци Кр. Мин. Просвјете (Rue Ancelle 9). — Цијена је књиге фр. 3.50.

Уредник, професор Перо Богдановић

Le Gérant: Georges Delagreau

IMPRIMERIE D'ART, RUE 48, RUE CLAUDEVELLAIN
A. A. CATHOLIN, DIRECTEUR

Све што се тиче "Гласа Црногорца" писма, рукописи, претплата, огласи, листови адресује се овако:

Journal officiel du Montenegro
Neuilly-sur-Seine
rue Ancelle

France